

упровадження профілактичних оздоровчих програм для учнів. Молоді люди потребують інформації і можливостей для формування культури здоров'я, набуття необхідних життєвих навичок, а також доступу до послуг і консультацій з питань збереження та зміцнення здоров'я. У навчальних закладах слід впроваджувати тільки високоякісні профілактичні програми, які довели свою ефективність, та надавати роботу за даними програмами підготовленим педагогам та психологам. Профілактичну роботу серед учнівської молоді слід проводити у тісній співпраці з батьками. Дуже важливо залучати молодих людей до планування дій і активної участі у профілактичній роботі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Симатова О.Б. Психологія залежності / О.Б. Симатова. – Чита:ЗабГГПУ, 2006 – 308 с.
2. Трубавіна І.М. Соціально-педагогічна робота з неблагополучною сім'єю: навч. посіб. / І.М. Трубавіна. – К.: ДЦССМ, 2002. – 132 с.
3. Шкідливі звички учнівської молоді м. Ужгорода та ставлення школярів до них / Мелега К.П., Товт В.А., Кручаниця М.І., Щерба М.Ю. // Науковий вісник Ужгородського університету, серія «Педагогіка. Соціальна робота».2009. – Вип. 16-17.– С.142-144.
4. Діяльність центрів соціальних служб для молоді України: сучасний стан і перспективи розвитку / [кер. авт. кол. С. В. Толстоухова; В.В. Багай, О.В. Вакуленко, З.Г. Зайцева та ін.]. – К.: Академпрес, 1999. – 112 с.
5. Профілактика аддиктивного поведіння школярів: [учебн.-метод. посіб.] / С.Ф. Савченко, О.Г. Ивановская, Л.Я. Гадасина и др. – [науч. ред. А. К. Колеченко]. – СПб.: КАРО, 2006. – 288 с.

ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ДОСВІД

Н.В. КЛЮЧНИКОВА, Т.М. КАЛЮЖНА
ДВНЗ «Національний гірничий університет»,
Дніпропетровськ, Україна

Кожна людина є суб'єктом та об'єктом функціонування глобальної екосистеми. Але людина досі використовує її ресурси недбало, на основі традиційного підходу до неї, тобто, с позиції сили. А це в кожному мить може привести до незвернених екологічних наслідків та неминучої екологічної катастрофи. Однією із основних причин виникнення даної ситуації є відсутність у людей екологічної культури та недостатність екологічного виховання та знань.

На даний час в Україні відсутнє екологічне виховання, яке відповідає сучасним вимогам на усіх етапах розвитку дитини. Тому однією з основних причин виникнення проблем екологічної безпеки людства є:

- елементарна відсутність знань способів оптимального співіснування з природою. Екологічна освіта є невід'ємною частиною екологічного виховання, яке поєднує в собі формування поведінки, гармонійної з природою. Ще Д.К. Ушинський помітив, що логіка природи є найдоступнішою і найкориснішою

для учнів. А логіка природи, як нам відомо, полягає у взаємозв'язку складових компонентів;

- екологічна пропаганда також недостатньо ефективна тому, що глобальні концепції розвитку дуже слабо пов'язуються з ціннісними орієнтаціями та економічними мотиваціями однієї людини.

Екологічне виховання – це формування екологічного стилю мислення, необхідних етичних поглядів на природу та місця у ній людини, як частини самої природи. Тому актуальність теми полягає в підготовці студентів ВНЗ, майбутніх інженерів до організації екологічного навчання та виховання для сприйняття екологічної проблеми в цілому, щоб у майбутньому своєму житті приймати конкретні рішення в тій чи іншій галузі діяльності. А також далі виховувати майбутнє покоління.

Науково-технічна революція, а також потужне посилення технічної озброєності людини виявляє її повну залежність від ресурсів живої і неживої природи. Ця драматична ситуація повинна бути в центрі уваги як викладача так і тих, хто навчається. При вихованні та навчанні інженера-гірника необхідно звертати увагу на те, що природу треба розглядати не як фактор інвентаризації, а як один єдиний і цілий організм. Екологізація освіти інженерів гірничої галузі формує у нього нове ставлення до гірничої діяльності, яке базується на формуванні ноосферно-гуманістичних та екологічних цінностей.

В останній час людина, задовольняючи свої потреби почала планомірну розробку земних ресурсів. Непомітно для людства ця проблема переросла у світові масштаби, і наслідки її відобразились на «здоров'ї планети».

Щоб правильно оцінити дану ситуацію студенти та викладачі мають розглядати не тільки добування, але й переробку, використання ресурсів та захоронення їх відходів. Нині ця проблема має світові масштаби, охоплює велику кількість галузей промисловості і тому потребує негайного комплексного вирішення на міжнародному рівні.

Тому, розглядаючи екологічну культуру інженера гірничої галузі, слід відмітити що це повинна бути органічна та пріоритетна частина всієї системи освіти, що надає йому нової якості, яка формує інше ставлення не тільки до природи, але й до суспільства та до самої людини.

Зрозуміло, що стихійно подібні знання не можуть стати надбанням студентів навіть в тому випадку, якщо вони мають високий рівень виховання та культури. Тут необхідна підготовка, відповідна особистим властивостям. Тому правильно використовуючи різні методи виховання, викладач може сформувати екологічно грамотну і виховану особистість. Для побудови такої методики можна виділити спеціальне екологічне поняття «взаємодія людини з природою». Методами екологічного виховання у вищій школі є цілеспрямована діяльність викладача та студентів по вирішенню задач формування особистості майбутнього спеціаліста. Тому розповідь, бесіда, осуд, заохочення, лабораторні і практичні роботи є розповсюдженими методами екологічного виховання. Також виховними аспектами являються конференції, олімпіади по екології, виставки, зустрічі з екологами та перегляд фільмів.

Досліджена проблема дуже широка, вона ставиться не вперше. В розвиток теорії морального виховання в процесі спілкування з природою велику частку внесли відомі діячі педагогічної науки В.О. Сухомлинський, К.Д. Ушинський та ін. Виховання особистості майбутнього спеціаліста є найважливішою функцією системи вищої освіти.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Казначеев В. П. Учение Вернадского о биосфере и ноосфере. - Новосибирск: Наука, 1989. - 320 с.
2. Монин А.С., Шишков Ю.А. Глобальные экологические проблемы. М.: Знание, 1991.
3. Кисельов М.М. Екологія як чинник трансформації методології сучасної науки // Філософська думка, 1998, № 3.

ЗДОРОВ'Я ЯК ЖИТТЄВА ЦІННІСТЬ

О.Б. ШЕБАНОВ, О.О. ВОГУЛЬСЬКА

*Дніпропетровський технікум зварювання та електроніки імені Є.О. Патона,
Дніпропетровськ, Україна*

Не можна не відзначити все зростаючий останнім часом інтерес до здорового способу життя. Рано чи пізно починаєш замислюватися, що спосіб життя, який зараз ведеш, не кращим чином позначається на здоров'ї, тому тема здорового способу життя є актуальною.

Найчастіше людина починає замислюватися про свій спосіб життя і здоров'я, коли наздоганяє якась проблема, з'являється хвороба чи нездужання. Турбота про своє здоров'я не має бути проблемою, турбота про своє здоров'я повинна бути образом життя, про що свідчать 7 найважливіших правил здорового способу життя.

У вересні-жовтні 2010 року Державним інститутом розвитку сім'ї та молоді України за підтримки ЮНІСЕФ було проведено дослідження «Ставлення молоді України до здорового способу життя». Цільовою групою дослідження була молодь віком від 14 до 35 років.

Актуальність дослідження обумовлена тим, що на здоров'я молоді все помітніше впливають негативні фактори, пов'язані зі зниженням фізичного навантаження, рухової активності та занять спортом. Серед молоді віком 18-24 роки 50 % осіб мають незадовільну фізичну підготовку. Наразі від ожиріння в Україні страждає 7 % чоловіків та 19 % жінок молодого віку. Доводиться констатувати, що рухова активність, регулярні заняття фізичною культурою та спортом, як обов'язкова умова здорового способу життя, не притаманні більшості української молоді.

Відбулося підвищення рівня захворюваності та поширеності соціально зумовлених хвороб за всіма їх класами (наркоманія, алкоголізм, ВІЛ/СНІД), що створює загрозу для внутрішньої безпеки країни і є проблемою на сьогодні.